

ગુલે બહાર

કલગી ગાયન સંગ્રહ.

રચનાર:—અહલ નસરવાન કલગીવાલા.

ઇ. સ. ૧૯૧૧

અકટોબર.

સરસ્વતિ પ્રેસ,

મુંબઇ.

ભાગ ૧ લો.

આશુતિ ત્રીજી

કીમત

૨ આના,

૩૫૭૫

પ્રગટ કરનાર એમ. એચ. મેહેરચલી

પુસ્તકો વેચનાર, પ્રગટ કરનાર તથા કમીશન એજન્ટ.

ઠે. ૫૪૬, હુંગરી બજાર બીમપુરા પાસે મુંબઇ.

શ્રી 'સરસ્વતિ' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ ઠંઠર-૩૩૪ નાગદેવી સ્ટ્રીટ આ

ઠેકાણે મગનલાલ જગજીવનદાસે છાપી છે.

૨૩૫૪
૩૮

૬-૧૨

ગુલે બહાર

કલગી ગાયન સંગ્રહ.

ભાગ ૧ લો. આવૃત્તિ ત્રીજી.

પ્રગટ કરનાર એમ. એચ. મેહરઅલી

વેપારની ટુંચો, વીલાતની લુંડી ગણીત, કલ્લજુગના કૌતક,
અરેબિયન નાઇટસ, જંગબારી બાપા, યુનાની ટેપલ
હકીમ, તથા કનસર્ટીના, શીડલ, એકોર્ડીયન અને
હારમોનીયમ ચાવીઃ યુક વગેરે પુસ્તકો બનાવનાર
૬૦ હુંગરી બજાર-લીમપુરા પાસે-મુંબઇ.

છંદ સલામી-રંગત લંગડી.

સનાચો ખાલક લીખું મચોં અવલ શુર એ મેરા કલામ હએ,
આદ શીર ઉસકે હમારા પાક નખીકો સલામ હએ.

ચોક—૧

પાક દીનકા પડ કરે કલમા શુન શુનીકા ગાતા હું,
યાદે ખલાહી મેં હરદમ અપને સરકો કુકાતા હું.
આલીમોકી સહોબત કરકે દલમકો આગે બડાતા હું,
જ્ઞાન ધ્યાનસે સરે દંગલમે રંગ જમાતા હું.
દમ પર દમ હરધડી જાપર પાક સનમકાહી નામ હએ,
આદ શીર ઉસકે હમારા પાક નખીકો સલામ હએ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાભિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૫૫ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ કુલગી ગાયન સંગ્રહ

વિષય ૫ - ૧૪

(૩)

ચોક—૨

સર સીઝદેમે બુકા પાક પરવરકે ગુનકો ગાવું મએ,
 પાપ છોડકે પુન કર સીદા મારગ પાવું મએ.
 ધુરે હવસકો માર મારકે ગમકે ભોજન ખાવું મએ,
 નીચ કીચકો છોડ કર નીરમલ જલમે' નહાવું મએ.
 કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ ચેહ પાંચો ચીઝે હરામ હએ,
 આદ શીર ઉસકે હમારા પાક નખીકો સલામ હએ.

ચોક—૩

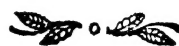
જો કોઇ ચાહાતે હમે ઉસીકો જનસે ઝયાદે ચાહાતે હમ,
 ધુરે ભલેપે ન હરખીઝ કબી તનાઝે લાતે હમ.
 પુનકી ગહડી આંધકે યારો લા મકાનકો જાતે હમ,
 પાપકે પટકે આંધકે પાપી નહીં કહેલાતે હમ.
 ધ્યાન લગાના ઉસી સનમસે રએનો દીન મેરા કામ હએ,
 આદ શીર ઉસકે હમારા પાક નખીકો સલામ હએ.

ચોક—૪

શાહ વલી ઉસ્તાદને જગમે અમર નામ કમાયા હએ,
 નસરવાન કહે હમારે સરપે વલીકા સાયા હએ.
 પરશરામ કહે છંદ સલામી તુરેયાલેપે ગાયા હએ,
 શાહા દીન કહે ઓમી કાવસપે ગુરૂકી માયા હએ.
 “અદલ” કહે લલકાર યાર છંદ મેરા સલામી તમામ હએ,
 આદ શીર ઉસકે હમારા પાક નખીકો સલામ હએ.

(૪)

લંગડી ઝડકી.

ખારસી, અંગરેજોની ચાલ ચાલવા લાગા સરવે હાલ
 માર ચમારો ઠંગાલ તેખી કરવા નીકળ્યા સેલ
 કુલની લાજ ના કરે નહીં કરે ખરે એવા ગંડીએલ.

ચોક—૧

તેજ માયે લગાડી, બાલ ઓળી સેંચા પાડી
કરે ભાડાની તે ગાડી જાને ખુદ સાહુકાર
નીકલે રોપમાં ફરે બીન પછસે કરે છે સહેલ અપાર
મલી બેચાર સંગાથ બેસે ગાડી અંદર સાથ
ફેરવે ગાડી સારી રાત જાએ રાંડોને દવાર
ગાડીવાલાને થાપ દમ પછવાડેથી થાપ પસાર.

શેર

શેર ગાડીવાન બહુ નીચે કરે ભાડાતનો
કહે ચલો અબ શેકજી ખોટી જયાદા મત બનો
ફોક તેમને નામની ત્યાં પડે પરભાતમાં
રડતો ગાડીવાન જાએ થઇને મન દુઃખી ધનો.
ચીસો મોટી મોટી પાડે કેસ માથાના ઉખાડે
મુખથી મન ગમે તે બાંડે તોખી તજે નહી ફેલ
કુલની લાજ ના કરે નહીં ડરે ખરે એવા ગંડીએલ.

ચોક—૨

કાંઈની લુટો મચાવે ધન પરાયું પચાવે
ધરની રાંડોને નચાવે અજ્ઞાની અબન
ખાધ કમાઇ રાંડોની ફરે પછી મન મસ્ત મધન.
કરે કાંઈની તારી મારી કાંઈની ગરદન ઉતારી
ચોરી પર સર જોરી ભારી કરી કરે અમન
ધરમાં વાખા મોથીના ખાહાર ફરે જાને ભાધ મકન.

(૫)

શેર

ખાએ હજારો કસમ જુઠા એક પશુ પાલે નહીં
દોજખી એવા કદી સત ધર્મ પર ચાલે નહીં
પાક દીયાનતના એવા શું વાત હું તેમની કહું
પરધન હરામી હાથ પોતાને કદી ઝાલે નહીં.
કાંઈને હસી હસાવે કાંઈને પતાવે રડાવે
કાંઈને ફંદામાં ફસાવે રાખી દીલમાં મેલ
કુલની લાજ ના કરે નહીં ડરે ખરે એવા ગંડીએલ.

ચોક—૩

ઝોષે કોષ મારવાડી બ્યાજે રૂપ્યા યોગ કાઢાડી
 તેની લાવી દાર, તાડી, પીએ પીવાડે
 દરે ન દીલમાં કાજ કારસતાની કરવા માંડે.
 કોષની ગરદન ઉતારે દાર કોષને જીવથી મારે
 દીલમાં નહીં કંઈ વીચારે મરે પછવાડે
 કપાલ કુટી મોઢ પાછલ તનપર વસતર ફાડે.

શેર.

. શોખ પીઠામાં કરે પછી ભુજેલા પાંખ પ્લેટને
 આંકડો બહુ ત્યાં મડે પછી પીઠાવાલા શેઠને
 જોષ ઉધારા રૂપીઆ હાથ પગ બહુ થર થરે
 સેજમાં મારગ ધરે તેઓ તુરંગની બેટને.
 નાણું સાઉકારનું કાઢાડે કાઢાડી ખાએને ખવાડે
 મોજ કરી કોષ દાઢાડે પછી ભોગવે જોલ
 કુલની લાજ ના કરે નહીં ડરે ખરે એવા ગંડીએલ.

(૬)

ચોક—૪

માથે વધારીને કેસ સઉને દેખરાવે ફેસ
 અંતે લગારીને મેસ મોઢું કાળું કરે
 રામ નામ નહીં લીએ ના કદી ધ્યાન ગીરધરનું ધરે
 દેવલ દેહરે ન જાએ નીત જાએ પીઠામાંએ
 પીને છાકટા ત્યાં થાએ નહીં કોષથી ડરે
 ગલી ગલીમાં બીખનો ધંધો કરીને પેટ ભરે.

શેર

પુરા દહેકાની જીઓ શાહેરી કરવા નીસરા
 મરહુમ નસરવાન કહે ચોરી ખીજના મીસરા
 દીલના કપટીઓ જીઓ દીલમાં કપટ કેવું ધરે
 બાહારથી પમરે ને મધથી વાસ મારે વીસરા.
 કહે છે ‘અદલ’ ફરસરામ નહીં લીએ હરનું નામ
 ફરે થમને બેફામ જેવા ધાંચીના બેલ
 કુલની લાજ ના કરે નહીં ડરે ખરે એવા ગંડીએલ.

લાવણી

અરે સીતમગર સીતમ ન કર અળ દીખલા દે દીદાર મુઝે,
રહમ નઝર કર મેરે પર ન માર ગમકી માર મુઝે.

ચોક—૧

દે એક ખોસા શીરીં દહનકા કરદે ખુશ અતવાર મુઝે
શીકસ્તા દીલપર ઝખમ ઝયાદા મત કર દીલદાર મુઝે
રવા હએ તુઝકા જન બચાના મત કર બેળાં પાર મુઝે
નહો એ ખમર અરે દીલદાર નકર ગમખાર મુઝે
વસ્લકા કર એકરાર નહીં દીખલાના તું ધનકાર મુઝે
રહમ નઝર કર મેરેપર ન માર ગમકી માર મુઝે.

(૭)

ચોક—૨

શીરીં દહનસે હસકે ખોલ લખ ખોલ નકર બેઝાર મુઝે
રહમ દીલી ગર તું હએ તો કર દેના અળ પાર મુઝે
વાર નકર ચેહ અબરએ તલવારકા તું હર બાર મુઝે
ન જન સીતમગર સીતમગર બનકે ન કર લાચાર મુઝે
જીગર છીડ ગયા ઇસ ઇશક મેં અળ ન માર કટી આર મુઝે,
રહમ નઝર કર મેરેપર ન માર ગમકી માર મુઝે.

ચોક—૩

કસમ ખુદાકી જન તેરે ઇશકકા હુવા આઝાર મુઝે
લગી દીલ અંદર ઇશકકી અગન દીખા અળ પ્યાર મુઝે
ગીગદશમે આ પડા સીતમગર અબનો બચા એક બાર મુઝે
વારસે શશદર હુવા હું અળ મત કરના ખવાર મુઝે
લે પહેલુમેં દાખ સનમ કર અપને ગલેકા હાર મુઝે,
રહમ નઝર કર મેરેપર ન માર ગમકી માર મુઝે.

ચોક—૪

શાન તેરી લાજ્ઞાન દીખા દીલજન નહર શીનાર મુઝે
 હરદર દર દર ન બટકા દરપે તેરે પુકાર મુઝે
 રઝાપે રાઝી હોકર બેઠા તીસપે ન ગરદન માર મુઝે
 કહેને કલનંદર વલી મુરશદકા હઝે આધાર મુઝે
 છંદ હઝે મરકુમી મેરા “અદલ” કહેદે અબ લલકાર મુઝે,
 રહમ નઝર કર મેરેપર ન માર ગમકી માર મુઝે.

(૮)

રંગત દોડ કડી.

—:૦:—

કપુત પુત નહીં માત પીતાનો થાએ નીમકહરામ
 ટુઆરે વંશ વેલાનું નામજી.

ચોક—૧

નાએ કીરતી સરવે ધુલમાં મેઈમાન તે થાએ,
 સેજ વાતોમાં તે બદલમ જાએજી,
 એવા પતોતા પુત જુઓ પાલનામાંથી પરખાએ
 જોષ મા બાપો કરે હાએ હાએજી,
 હાંસી ફાંસી કરતા શ્રે થઈ મોટા હામે હામે
 ટુઆરે વંશ વેલાનું નામજી.

ચોક—૨

નવ મહીના તક જીલે બાર દુઃખીઆરી માત નીધાન
 દીએ પછી તમને જનમ દીલજનજી,
 રગ રગનું લોહી પાષ કરે છે તમને તે નવ જવાન,
 એવી ગુણવંતી માત ગુણવાનજી,
 ગુણ પર અવગુણ કરે કપુત ઘડપણમાં ન આવે કામ
 ટુઆરે વંશ વેલાનું નામજી.

ચોક—૩

તેમજ પીતાનો રહે છે હરદમ પુતર ઉપર પેઆર
 પેઆરથી ચાહે ધનો દીબદારજ,
 કાજે તમારે રંજ ઉઠાવી કરે વણુજ વેપાર
 ઉછેરે વેઠી રંજ અપારજ,
 તોખી કપુત રહે માતા પીતાના ગુણુથી ધણો બેશામ,
 ડુબારે વંશ વેલાનું નામજ.

(૯)

ચોક—૪

બાલ અવરથા ગધ ને આવી તમને ભર જવાની
 તોખી નહીં કદર તેની જનીજ,
 બે ધમાન થઇ માત પીતાથી કીધી બેધમાની
 કહે ગુર નસરવાન જાનીજ,
 ‘અદલ’ કહે એવી એવી મહાભારત કરે તેઓ ખામ
 ડુબારે વંશ વેલાનું નામજ.

રંગત દોરકડી.

દત્ત ચીર અરગજકો માહર ખયઠે હએ મલ મલકે,
 ગોયા પુતલે હએ સખી કલકેજ.

ચોક—૫

ઝુલ્ફ પેંચ ખાએ હએ દીલે આશકકા કએદ બલકે,
 કહા બનેવેએ બલા ટલકેજ.
 ફસે કએદ ઝુલ્ફામે આશકા આપી આપ ચત્રકે,
 આહ સોજામે જીગર તલકેજ.

ઝુલ્ફ

કોહોકન કોહોપે હુવા સર ગસતા,
 કએસ હુવા હએ ખરાબ ખસતા,

કુએસ હુવા હએ ખરાબ ખસતા ઇશ્કમે જલજલકે,
ગોયા પુતલે હએ સખી કલકેળ.

ચોક—૨

વામનકા બદતર હાલ હુવા ઉડ ગએ હોશ નલકે,
શમાસા ઉજરા ગલ ગલકેળ.
કેસે કેસે હાલ ઇશ્કમે હુવે હએ બે કલકે,
તૌર હો ગએ ઉનકે હલકેળ.

(૧૦)

જુલ

માલ ખજાના સખી ગુમાયા,
રાહમે ઘર પતોકા બનાયા,
રાહમે ઘર પતોકા બનાયા છીગર છીડા સલકે,
ગોયા પુતલે હએ સખી કલકેળ.

ચોક—૩

લાખે આફત સહે મુરાદા મીલ ગએ સાપલકે,
રંજ સખ કટ ગએ મુશકલકેળ.
રૂમ જુમ રૂમ જુમ બરસે જીઆ રહેમતી 'આદલકે,
રંજે ગમ કટ ગએ પલ પલકેળ.

જુલ

આશકકી હુઇ મુરાદ હાંસીલ,
શાદ હો ગયા હરએકકા દીલ,
શાદ હો ગયા હરએકકા દીલ ઇશ્કમે અચપલકે,
ગોયા પુતલે હએ સખી કલકેળ.

ચોક—૪

ફયએ વલીસે મરકુમ મદદ હએ શાહે કરખલકે,
એ મોરે ફેરે તેરે દલકેળ.
'અદલ' નસરવાં બરલાએ હએ પેઆલે સનદલકે,
હાથમે દીએ હએ ચંચલકેળ.

જરથરામસે અદુ હએ શઙ્ગદર,
 ઝલક રહી હએ કલગી ચંગપર,
 ઝલક રહી હએ કલગી ચંગપર દેખલો અદલકે,
 ગોયા પુતલે હએ સખી કલકેજી.

—:૦:—

(૧૧)

રંગત દોડકડી.

નાઝ ઐર અંદાઝ સનમ આ ખતાવો હોલીમે,
 લુલ્હ શીર પાવો હોલીમેજી.

ચોક--૧

સાથ સનમકે કરતી નાઝસે ઢોલી હોલીમે,
 બુલ્હ દો ખોલી હોલીમેજી.
 અખીર ઐર ગુલલાલકી બરલાઇ જોલી હોલીમે,
 કૃષ્ણકો ખોલી હોલીમેજી.
 દયા કરમ નંદલાલ આકે ખરસાવો હોલીમે,
 લુલ્હ શીર પાવો હોલીમેજી.

ચોક--૨

ચો તરફસે ઘેર મોહનકો ચુંદર હોલીમે
 ખેલી રહી અકસર હોલીમેજી.
 કેઈ તો મારે મુઝી બર બર મુખપર હોલીમે,
 કે હસ રહે ગીરધર હોલીમેજી.
 શીકલ સોહની નંદ લાલકો દીખાવો હોલીમે.
 લુલ્હ શીર પાવો હોલીમેજી.

ચોક--૩

મોહનજી સખીઓકો દાવમે લાએ હોલીમે,
 સત સરકાએ હોલીમેજી.

સાન આની કંનજનમે ખુબ બતલાએ હોલીમે,
મજાદ દીખલાએ હોલીમે.

કહે મોપીયા સુનો કહાન મત સતાવો હોલીમે
લુત્ફ શીર પાવો હોલીમે.

ચે.ક--૪

રંગ રસ સારા લુટે આજ ગીરધારી હોલીમે,
માર પીયકારી હોલીમે.

નસરવાન કહે ગોપીઓંકી બધ ખ્વારી હોલીમે,
ખ્યાકુલ બધ સારી હોલીમે.

‘અદલ’ કહે એક લડી છંદ અપ ગાવો હોલીમે,
લુત્ફ શીર પાવો હોલીમે.

(૧૨)

રંગત ખડી.

મોગરી મુરાની લરાઇ વચ્ચે વેવારીઆ વેંગણા આએવા,
સાલીત સુરણ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દધ સમજાએવા.

ચોક--૧

મોગરી મુરાને કહે મારા પીડીઆ કેમ કરી તું મરતો નહીં
હાત ધરીને લાએવો મને પછી માફ પેટ કેમ મરતો નહીં.
માર મારે છે સેનો મુવા તું મરવા બાગી ડરતો નહીં,
માથે હાત દધ રૂં કહાં વેર મને મુવો પરવરતો નહીં.
આરી જાનનો આરો અભાગીઓ કયું કાંઈનું કેમ કરતો નહીં,
ઉંધી મુંડીએ લટકે નરખમાં તોખી ચરમ કેમ ધરતો નહીં.

કુલ

અમું કહાં વેર જુલમ મુવાનો, હવે મુવો ક્યારે મરવાનો,
છુટકો મારો ક્યારે થવાનો.

કોન ઠેરાની જણીએ હમને કાજ કરીને પરણાએવા,
સાલીત સુરણ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દધ સમજાએવા.

ચોક--૨

મુરો માર મારી મોગરીને કહે રાંડ ઠેરાની જની,
તારા બાપનું નખોડ જાએ સારી કરે છે તનાં તની.
મેર રાંડની જીવતી દાકણી દાકણી દાકણી ધની,
કારે કાળજી ભરખ પેટમાં રાંડ જીવતી દાકણી બની.
માંગ દુવા ભગવતની પાસે મલીએ તુને વનવાન ધની,
વહીવતીઆ વેંગણા કરતાં હું રડો નકર તું ફનાફની.

જુલ

જણતાં તારા મરજો પાપી, જીવતી દાકણી જનીને આપી,
એમ કહી વલી પાછી ચાંપી.
હવે જીવ લેડ દાકણી તારો એમ કહી મોજણી જમરાએવા,
સાલીત સુરણ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દષ સમજાએવા.

(૧૩)

ચોક--૩

મોગરીઆઇ કહે મુવા મદારી મોટું તારું ચાલ મુવા,
જીવમ કરે છે સાતો એટલો મારીપર ચંદાલ મુવા.
જીવ લેવાને માંગેય મારો મારા જીવનો કાલ મુવા,
યાદ રાખજો પલમાં તારા કરીશ હું ભુંડા હાલ મુવા.
કરી તારી ફરીયાદ ધરો ધર સરની ઉતારીશ ખાલ મુવા,
સેઆના સલગમ પાસ કારટમાં આએ ધડી તું ચાલ મુવા.

જુલ

તારો ફેસલો આજે ફરંછુ, લાંબા પગલા હવે ભરંછુ,
તારીજ કમળજીમાં ફરંછુ.
એમ કહી પછી એંધી ધમાધતી અણુને જમ તેરી લાએવા,
સાલીત સુરણ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દષ સમજાએવા.

ચોક--૪

એંધી અણુ પછી આએવા હીંમાંતી મોગરીઆઇને સાથે લધ,
કેમરે મુરખા મુરા તરકરા બોલ્યા દંમ સંમ ઝાઝો દધ.

પરણી બાએડીનો જોષ ધમાધતી લાગી મુરાને નવી નવાઈ,
આવ્યું આંખમાં ખુન અલુ પર ધસીઆ જંગી ભારી લરાઈ.
ઝોમરી બી લઈ સોટા હાતમાં દોરી ધરી નહીં કોઈથી ધરાઈ,
આપરે માએરે બાએ બાએ રામ એવા પુકાર ગયા પથરાઈ.

ઝૂલ

વીવાદ વધીઓ એથી ભારી, થઈ ત્રનદેની મારા મારી,
ખુમા ખુમ થઈ મધ ઠીલકારી.
આએવા પડોશી નર ને નારી કંઈ એક સુ વેળું સંબલાએવા,
સાક્ષીત સુરણ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દઈ સમજાએવા.

(૧૪)

ચોક—૫

પાપરી પપેટા માટી બધયર ભીંડો બાજુ દાંમાની,
કાંદો ગાંદો કાચી કેરી સકરકંદ સીંગ સેકતાની.
કંદ કમોદીઓ ટોળી કેરો ઉલકરની આલુ રાની,
ડેડો રતાણુ હેલ છપીલો હેક કરે તાના તાની.
મયની સીંગનો મોદક માટી સમજાવે સડોને જાની,
જાલ વસોર બેઉ મા દીકરા સંગ કોથમીર આચી કાની.

ઝૂલ

ઝોમરીબાઈ એમે નહીં કરીએ. પોત પોતામાં લરી નહીં મરીએ,
લોક લાજથી જરાતો કરીએ.
નારે માએ નારે માએ હું નહીં માનું એમ કહી બાના બતલાએવા,
સાક્ષીત સુરણ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દઈ સમજાએવા.

ચોક—૬

દરથોરો ચરીઓ કારટમાં બેઠા કચેરીમાં સલગમ,
એક તરફથી મોગરીબાઈ વલી મુરા ઉલા આવી એકગમ.
સવાલ સલગમ કરે મુરા પર કેમરે મુરા તું નથી શરમ,
શરમ તણ બેશરમ કરમ કેમ કરે છે લુંડ તું હરદમ.
મુરો બોલે હાત જોરીને નથી મોગરી મુજથી કમ,
જીવતી દાકન એ છે ખુદાવન કેમ કરી મારો જશે જનમ.

બુદ્ધ

એતો છે જીવતી દાઢણુ કેહી, બરખ કલેળ અંદર પેહી,
હવે રાંડ ક્યારે પડશે એહી.

એને ખાતર સમજે પુદાવન હમે કલેળ ભેપતાએવા,
સાક્ષીત સુરણુ સાથે મલી બેઉ જણુને શીખ દધ સમજાએવા.

(૧૫)

ચોઠ-૭

મોગરીઆઈ કહે હાથ જોરીને મારી અરજ સમજે સરકાર,
ચોટી ચોરીએ કાજ કરીને મને ફસાવી છે આવાર.
ઢેર ઢગરની જણી ધણી તારીફ કરવા લાગી દીલદાર,
ગોરૂ રૂપ જોઈ મોઢ પડી ને કીધો એને હમયાનો હાર.
બાહારથી ગોરો મધથી કારો બાંડો સાંપ ઝેરી બદકાર,
કારજ કરતી મરે ઢેરાની જણીએ દુઃખમાં નાખી યાર.

બુદ્ધ

મુવોરે છુતને મુખનો એહો, હોંસ હરખથી પનવા બેહો,
પછી નરકમાં જઈ કેમ પેહો.
સમજી જ્યાની મોગરીઆઈની સલગમે બેહને શરમાએવા,
સાક્ષીત સુરણુ સાથે મલી બેઉ જણુને શીખ દધ સમજાએવા.

ચોઠ—૮

સેઆના સલગમ ઉડીને લાગા બેઉ જણુને સમજાવા,
આપી હાતમાં હાત ધીરજથી હુકમ કીધો સમજી જવા.
નારેજી નારેજી હું નહીં સમજી બાના લાગી બતલાવા,
મરવે છુપે થશે હમારો સોગન એમ લાગી ખાવા.
મુરો જીકાતી સર મોગરીને લાગો ફરીથી પુસલાવા,
સમજી ગયા બેઉં માટી બમઅર કીધા કેવા કાવા દાવા.

બુદ્ધ

નસરવાન કહે છે સમજાવી, ખ્યાલ ગાએ છે અદલ બનાવી
ઝાલને જાહાંગીર લીએ ઉઠાવી.

~~અહલ~~ ' કહે મેં ગામ ખ્યાલ મન નર નારીના હરખાએવા,
સાલીત સુરજ સાથે મલી બેઉ જણાને શીખ દમ સમજાએવા.

(૧૬)

લાવણી.

આજ માહેર કીસને તુમારા તોડા તુરાની ચુડા,
બહા રહા વો અશક કહે કહેકે હાએ ધાની ચુડા.

ચોક—૧

તાજ અજબ લાતાયા તેરે હાથેમે ખુબ જાની ચુડા,
સાકીય ઉસકા નહીં દેખા હાએ કહીં સાની ચુડા.
જવાહેરોંસે તકા હુવા પુર તુર જાવે દાની ચુડા,
હરકત કરકે કીયા હાએ કીસને તેરા ફાની ચુડા.

શેર

ખાર લાતા હાએ તેરે દીઘપર એ જમાની ચુડા,
દે દીયાયા એ તુઝે કીસને નશાની ચુડા.
ઝહબ ઔર સીમસે મમલુથા ખુરદાની ચુડા,
રફતે હુસ્ન સજાયાયા જવાની ચુડા.
ઝરે સુખસે બનવાવે અબ તુમકો જાફરાની ચુડા,
બહા રહા વો અશક કહે કહેકે હાએ ધાની ચુડા.

ચોક—૨

સલાતીંકે મખઝનમે ઐસા દેખા ન સુલતાની ચુડા,
શીકરતા દીઘપર રંગ લાયાયા શુલેસતાની ચુડા.
સાનેપ બનવાયાયા કયા ખુબ કામરાની ચુડા,
ઝયાસે ઉસકે હુવાયા રોશન આસમાની ચુડા.

શેર

તર્ફ તુલ અએનયે દુટા માહારાની ચુડા,
ઝાહેરન કીઝે દીખાયા પશેમાની ચુડા.
અકલ ગુમ કર દીયા બનવાયા દીવાની ચુડા,

શુભ હુવા જોદીયાં સખ તાખો તવાની ચુડા.
 શ્રીદા હર કોઇ હોતાથા વો દેખકે નફસાની ચુડા,
 બહા રહા વો અશક કહે કહેકે હાએ ધાની ચુડા.

(૧૭)

ચોક—૩

કદ ખુદાસા પહેનાયા હાયોમે તુગયાની ચુડા,
 કોઇ ન દેખા કીસીકે હાયમે અફશાની ચુડા.
 લકખ રખા ગુજરાતન અપના પહેના મસતાની ચુડા,
 મસ્ત હુશનમે ન દેખા કીસને ધરદાની ચુડા.

શેર

નેએસટ નાખુદ કીયા ઝુલમકા બાની ચુડા,
 વલ વલાતાયા વો હાયોમે તુદાની ચુડા.
 હર તરફ શેરથા સીકલાયા બયાની ચુડા,
 લામ અક્ષીફ અપની દીખાયા વો દવાની ચુડા.
 યાર નહો રનઝુર પહેનાવું તુઝકો બાઆસાની ચુડા,
 બહા રહા વો અશક કહે કહેકે હાએ ધાની ચુડા.

ચોક—૪

હાએએ વલીસે લીખા ગયા કયા ખુખ એ ખોસ્તાની ચુડા,
 તીસ હરફોમે સવારા ગયા એ મરખતી ચુડા.
 સ્નાને કયા ખુખ ધરા હાએ થાર એ ગીલમાની ચુડા,
 કહા હો મરકુમ સવારા લછમન મન માની ચુડા.

શેર

તેરા એમીને કીયા હાએ ચેહ ધુલ ધાની ચુડા,
 ચુર કર ડાલા જમાલ અખ તેરા ધ્યાની ચુડા.
 ફેંક દે કયું તું રખી હાએ અખ ચેહ શુમાની ચુડા,
 બસ બનાવેગા નસરવાં તુઝકો ચેહ જહાંની ચુડા,
 છીન લીયા હાએ “અદલ” ને અખ એ તેરા દરકશાની ચુડા,
 બહા રહા વો અશક કહે કહે કે હાએ ધાની ચુડા.

(૧૮)

લાવણી.

લખે શીરોં કે દીજીએ બોસે સનમ હમે મીલકે પાન ચાર,
સુબોકે દો ઐર શામકે દો ઐર શયકે અલગ દીનકે પાન ચાર.

ચોક--૧

બામ પંર શયકો બોસે લીએ ઉસ હુર શમાઈલકે પાન ચાર,
દી ગાલીઆં અજબ તરાસે હમે મુંકાખીલકે પાન ચાર.
રહે હમે ફરસંગ વરલ જનાકે મનાજીલકે પાન ચાર
હીજકે કાંટે લગે ખટકને જીગરપે સીલ સીલકે પાન ચાર.
રાસ્તેમે મીલ ગએ રહીયાં ઉસકે માહશીલકે પાન ચાર,
સુબોકે દો ઐર શામકે દો ઐર શયકે અલગ દીનકે પાન ચાર.

ચોક--૨

રખા ન વાહશતમે તાર બાકી ગરેઆમે હીજકે પાન ચાર,
સુનાવુ કીસકો એ હાલ દીજકા હય ઝખમ કાતીલકે પાન ચાર
સુનેજા હમને પંદો નસાયા ચાર વો મકાલીકે પાન ચાર,
શુગલ રખા વો ઇસ્મ સનમ બર ઝખાં વો સાગીલકે પાન ચાર.
પએ દર પએ બસ લેકર બોસે કહે હય ખીસમીલકે પાન ચાર,
સુબોકે દો ઐર શામકે દો ઐર શયકે અલગ દીનકે પાન ચાર.

ચોક--૩

ગીરે હીજરે જનામે મેરે આંખોસે રીલકે પાન ચાર,
એકતા ગોહર બન ગએ ઉસકે દહેલીઝકે મીલ ગીલકે પાન ચાર.
નાઝો નીઝાકત લુલ્હ પેઆર દી બલાયા સલા સીલકે પાન ચાર,
ફયઝ હમે મીલ ગયા રૂપે અનવાર હીમાઇલકે પાન ચાર.
ટુકડે કીએ અબરકે તેગને આજ વો ફાઝીલકે પાન ચાર,
સુબોકે દો ઐર શામકે દો ઐર શયકે અલગ દીનકે પાન ચાર.

ચોક--૪

હુવે જબકે ફરસંગ કુએ લૈલીકે માહા મીલકે પાન ચાર,
ગીરે હય ખુદ યહ ખુનકે કએસકે યસ્મ એ સાહીલકે પાન ચાર.

ફયજ વક્ષી મરકુમ સુખન હએ તેરે એ આદીલકે પાન ચાર,
 નસરવાન કે દીલખંદ હમરા શકલ અશા મલકે પાન ચાર.
 “અદલ” કહે કોઇ શેએર કહો ઇસ તરાફસે મુંશકીલકે પાન ચાર
 સુખોકે દો ઓર શામકે દો ઓર શાખકે અલગ દીનકે પાન ચાર.

(૧૯)

રંગત દોડકડી.

બ્રહ્મ યારમે જમા હએ માહાફીઝ ગલે મીલે ખુલકે,
 ચલો પીવેંગે પેઆલે મુંલકેળ.

ચોક—૧

અમન ખુલા ગુલઝાર ઓ ચહે ચહે હો રહે ખુલ ખુલકે,
 મુલા ઝુક રહે હએ ખુલ ઝુલકેળ.
 કાઠનો પહડતે સુરએ ફાનેલા કોઇ સુરએ ફુલકે,
 હન્દ હક હો રહા ખુલ ખુલકેળ.

કુલ

બ્રહ્મ યાર સળ ભરા હુવા હએ,
 શીશા સાગર ધરા હુવા હએ,
 શીશા સાગર ધરા હુવા હએ, તઓર અઓર ફુલકે,
 ચલો પીવેંગે પીઆલે મુંલકેળ.

ચોક—૨

રૂએ અનવર પર તુર ઝોક રખસારપે કાકુલકે,
 હો જયસે પેંચ એ સુમખુલકેળ.
 દહનમે કયા યાકુત ભરા હએ સુખ હુવા ફુલકે,
 જીગર ગલ ગયા દેખ ચુલકેળ.

કુલ

બીની પર નયનોકી ફડક હએ,
 આશકોકે બસ દીલકુ ધડક હે,

આગકાકે બસ દીલકુ ધડક હએ, મબએ તીર હુલકે,
અલો પીવેગે પેઆલે મુલકેજી.

(૨૦)

રંગત ખડી.

તુમાએ અર્શ હએ સુખુન હમારા મીસાલે ગોહર દુર મકતુ,
નઝમ હએ શીરીં બયાને ખુશતર અયાં હએ રોશન હુસ્ન ફીઝુ.

ચોક--૧

નઝારા જીસકા હએ ચશમ ઝીનત મીસાલે ગુલશન હએ ગુલગુ,
નઝીન ખાતીર હએ નકશ રંગી કરે બયાં દઓ હએ મઝમુ.
નફીસે બાત ધલ્લલા દેખો રેહતે હએ ચઅને વાઝુ,
નફએ તુન તુકસાન તુન હએ એહી તુન હએ કુન ફએ કુ.
નઝર જહાં અંદાઝ તુન હએ અમ્ર ખુદા હએ ગુના ગુ,
નઝમ હય શીરીં બયાને ખુશતર અયાં હય રોશન હુસ્ન ફીઝુ.

ચોક--૨

નઝીબ નઝરે તુમાએ વહેદત બહારે ગુલશન હએ ગુલચી,
નીદાએ કસરત હએ કુન્ત કંન ઝન કફીલ હએ ઝારે તમકી.
નલા તુ દીલ ઝરા કુદુરત કરે કહાં તક મએ નફરી,
ન ખુદમે ખુદ હએ મકીન મમકા ન ખુદ દીદા સદ આમી.
ન રાઝ વહેદત તું દેખ કસરત હુવા જહાંકા કયું મશતુ,
નઝમ હએ શીરીં બયાને ખુશતર અયા હય રોશન હુસ્ન ફીઝુ.

ચોક--૩

નઝીરે ઇરફા ને ઇસ્ક મનઝીબ દેખ કુદરતકા સામાં,
ન રાઝ વહેદત ન કશ્ફ કસરત એ જઝવ કુલ હય મકી મકાં.
ન કીલે તૌસન બ દસ્તમે હો તો હોવે તએ મએદાને ગીરાં,
નીમાહે શુખી ખુમારે વહેદત બને મએસે ચશમે પએમાં.
ન સાત ખાતીર હો અયશ ગુલશન એા મએ પરસ્તી ગુનાગુ,
નઝમ હય શીરીં બયાને ખુશતર અયા હય રોશન હુસ્ન ફીઝુ.

ચોક--૪

ન ક્યું કે નઝમે જહા પસંદ હો ફયએ વલી હમપે હરઆં,
 નીગુન સર નીત રહે હએ મરકુમ યહ નઝમે શીરી હય ઝીશદ
 નસરવાં અદલ સુનાવે સબકુ સખુનકે ગોહર તાયાં,
 ન છેડ હમકો અરે સખુનપર વગર ન દેખોગે તુફાં.
 ન ભાગો દુરસે 'અદલ' કે દાના સખુન સુનો એ છુ કલમુ,
 નઝમ હએ શીરી' બયાને ખુશતર અયા હએ રોશન દુરન ફી

(૨૧)

લાવણી.

ભાવ બકતકો સમજ સોંચકે હમને ફકીરી જાની હએ,
 ઇસી સબબસે મેં કહેતા હું કે દુનીઆ દીવાની હએ.

ચોક—૧

કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહો પાંચોકુ મારકે દુર કીયા.
 ગલેમે કફની ડાલકર હમને ફકીરી હાલ લીયા.
 લુખ લગી તો ગમકો ખાયા પ્યાસમે અપના ખુન પીયા,
 ઉસી સનમકે નામપર તન મન ધન સબ લુટા દીયા.

શેર

બાંધ લંગોટા હમને તો બસ કર લીયા સંસારકો,
 ચાર અપના કર લીયા હમને તો બસ વો ચારકો.
 જાનસે ઝયાદા મેં સમજા વો ગલેકે હારકો,
 મુંતેઝર હોકે રહા જબ પાયા હું દીદારકો.
 સીવા ફકીરી હમને ઔર કોઇ બાત ન દીલપર ઠાની હએ,
 ઇસી સબબસે મેં કહેતા હું કે દુનીઆ દીવાની હએ.

ચોક—૨

બસતીકો ઉજડ સમજ કર સહેરાકો હમને બસાયા હએ,
 સીવા સનમકી યાદમે હમને લબ ન હીલાયા હએ.

હુએ રખે દુકરોંકો શીરો શકર સમઝકર ખાયા હએ,
રંજ ઉઠાયા બહોત જળ ઘટમે આતમ પાયા હએ.

શેર

કબી મોકુલમે રહા કબી મથુરા ઐર હર દવારંકો,
દીદકે ખાતર શીરા કબી આયુ ઐર ગીરનારકો.
ખંખામે નાહે કબી જમનાકી દેખી ધારકો,
ઘટમે વો પરઘટ હુવા જળ દેખા શ્રી જન હારકો.
જેમ વ્યુગતકો જ્ઞાનો કયું કે આખર ધુલ જંદગાની હએ,
કબી સખજસે મેં કહેતા હું કે દુનીયા દીવાની હએ.

(૨૨)

ચોક—૩

ઝરકો સમજા હું મટી, મટીકો સમજા ખજાના હએ,
વીરંકો સમજા બસતી, બસતીકો સમજા વીરાના હએ
દીવાનેકો સમજા દાના દાનાકો સમજા દીવાના હએ,
સ્થાનેકો ઉલલુ સમજા ઐર ઉલલુકો સમજા સ્થાના હએ.

શેર

ઘુટા દીયા હમને વો અપને યારપે સખ માલો ધન,
કવડી બી રખી નહીં, નહીં પાસ રખ્યા હએ કદન.
કદમ કોધ મદ લોભ મોહ પાંચોકુ કરડાલા દદન,
જળ હુવા પરઘટ ઇસી ઘટમે વો મેરા મન મોહન.
કરો ફકીરી પુરી, ફકીરીસે સખ આખાદાની હએ,
ઇસી સખજસે મેં કહેતા હું કે દુનીયા દીવાની હએ.

ચોક—૪

જેઝ વધી યું કહે ફકીરી પુરી યાર કરો બાખા,
નસરવાન કહે પાપકા બોબ ન સરપે ધરો બાખા.

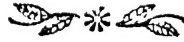
જરજરામ, કરદુન કહે ભવસાર પાર તરો બાબા,
શાહાદીન કહે હરી હરપે હરજન મરો બાબા.

શેર

ઓમી કાવસ યું કહે એ ખ્યાલ સુન તકસાલ તું,
પ્રુશોદ, જલેજર કહે મત ભુલ અપના ખ્યાલ તું.
રશતમ, ફીરોઝ, જાંહાંગીર કહે અખ આગે સુન હેવાલ તું,
જવાબ તોરે છાંદકા સુનકે ન હો એ દાલ તું.
“અદલ” કહે લક પોલી ઇનહી કે સીવાએ કુલ જગ ફાની હએ,
મસી સબબસે મેં કહેતા હું કે દુનીયા દીવાની હએ.

(૨૩)

રંગત ખડી

ચાર સાહેલી ગઘ રતનાગર ધ્યાન હરીનું ધરવાને,
ખુન્ધી બોખી બેહેરી પાંગલી લાગી બકતી કરવાને.

ચોક—૧

બકતી કરીને બેડી દરીએ વાતો કરે છે ચારે નાર,
ખુન્ધી બોલી સમજે બેનીઓ મારા દુઃખનો કહિયું સાર.
આગલ પાછલ ખુન મને છે તેનું દુઃખ છે મને અપાર,
ચતુ સુવાતું નથી મારેથી જેથી રહું છું સાંજ સવાર.
પતી પાસામાં નહીં સુવારે ખુન લાગે તેને નરવાને,
ખુન્ધી બોખી બેરી પાંગલી લાગી બકતી કરવાને.

ચોક—૨

બોખી બોલી સાંભલ ખુન્ધી તુંને કહું છું મારો હાલ,
દાંત નથી મારા મોઢામાં જેથી ગયા છે બેસી ગાલ.

પતી રાખી આવી હરખથી લીએ મને તેની ચુંગાલ,
પન મોઢું એ ડોલ જોઈને દીએ મને કંઈ લાખો ગાલ.
મને મુકીને જાએ પછી તે બહાર કુવાપાં પરવાને,
ખુંધી બોખી બેરી પાંગલી લાગી બકતી કરવાને.

ચોક--૩

ત્રીજી બેહેરી કહે બોખીને સાંબલ તું સુંદર પેઆરી,
રૂપાલી હું નાર છું ભારી પણ કરમે કીધી ખવારી.
પતી પ્રેમની વાતો કરે કાંઈ દારો હરખથી બહુ સારી,
છાની વાત હું કેમ કરીને સમજું કહો બેનો મારી.
છુતા છેરા કરવા પતી કહે લાગી ખીચારી રડવાને,
ખુંધી બોખી બેરી પાંગલી લાગી બકતી કરવાને.

(૨૪)

ચોક--૪

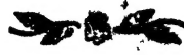
એથી પાંગલી કહે રડીને સાંબલ તું મારા કીરતાર,
બેઉ પગેછું લુપ્તી જેથી મને ધીકાર છે બરથાર.
સાસરા ઘેરમાં સાસુ નરનખી મીના જે છે વારમવાર,
એથી વધારે મરવું હવે તો સાડું છે મારા સરદાર.
એટલું કહીને લાગી ખીચારી આંખમાં આંસુ જીરવાને,
ખુંધી બોખી બેરી પાંગલી લાગી બકતી :

ચોક--૫

ચારે બનીએ યાદ કીધો ઇશવરને જઈને રતનાગર,
પ્રસંન થઇ એકા એક ભગવત ઉમેદ તેમની લાયો બર.
ખુંધીની ગઇ ખુન બોખીને દાંત ફરી આયા દીલબર,
ખુદયા બેહેરીના કાન પાંગલીના સારા થયા બેઉ પગ ચાતર.
નસરવાન કહે લાગો “ અદલ ” ટકસાલ ખ્યાલની જરવાને,
ખુંધી બોખી બેરી પાંગલી લાગી બકતી કરવાને.

એમં એચં મેહરઅલીના પ્રગટ કીધેલ

કલગી ગાયનના પુસ્તકો.

બહારે કલગી ગાયન સંગ્રહ

કી. ૩.

રચનાર:-ઝાલ નમરેડી સોરામળ સુરતી ૦

લોકપ્રીય કલગી ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૧ થી ૫

રચનાર:-સુરતના અમ્મદુલ્લુસેન બાકરભાઈ શાહેર-દરેક
મુખ્યોધ રમુળ કલગી ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૧ થી ૪

રચનાર:-અદલ દરેકના ૦-૨

ગુલે બહાર કલગી ગાયન સંગ્રહ રચનાર:- ૧૬લે... ૦-૨

ગુલશને આદીલ કલગી ગાયન સંગ્રહ રચના - આદીલ ૦-૨

બાહારે આદીલ કલગી ગાયન સંગ્રહ રચનાર:- આદીલ ૦-૨

ઉપરના સરવે પુસ્તકો સરકારી કાયદા મુજબ નોટર કરાવી તેના
સરવે હક પ્રગટ કરનારે ખરીદી લીધા છે તે પોતાના સ્વાધીન
રાખ્યા છે માટે તેમાંનો કોઈપણ પુસ્તક અથવા તેમાંનો કોઈપણ ઉતારો
બીજા કોઈએ પણ લેવાનો અધિકાર નથી.

એમં એચં મેહર

કુંગરીબજાર—બીમપુરા પાસે—મુંબઈ.

